

**RAPORT DE ACTIVITATE
2016**

ca și parte a [*Planului Strategic 2016-2020*](#)

CUPRINS

Program: Probleme care afectează femeile

Domeniul: Traficul de ființe umane, în special femei 3

Domeniul: Violența față de femei și violența în familie 7

Program: Probleme care afectează copiii

Domeniul: Exploatarea sexuală a copiilor online și abuzul sexual 16

Afilieră 25

Program: Probleme care afectează femeile

Domeniul: Traficul de ființe umane, în special femei

Obiectivul strategic nr.1: Să contribuim la eficientizarea implementării politicilor naționale antitrafic, asigurându-ne că drepturile tuturor persoanelor traficate și ale celor din grupul de risc sunt protejate în practică în Republica Moldova. În special:

1.1. Contribuim la reducerea vulnerabilității grupului de risc la amenințările continue ale traficului de ființe umane

Sporim nivelul de cunoaștere de către grupul de risc a noilor tendințe ale fenomenului traficului de ființe umane (TFU) prin asigurarea publicului cu informații privind riscurile, mecanismele de protecție și consilierea a cel puțin 3.000 de persoane, inclusiv 1.500 de tineri.

Portalul tematic www.migratiesigura.md a înregistrat 9.869 de vizitatori în total, dintre care 6.392 sunt vizitatori unici. Consultanții de la Linia Fierbinte Anti-trafic au oferit 27 de consilieri individuale online, la cerere. Lunile iunie și decembrie au înregistrat cel mai mare număr de vizite, mai ales urmare a acțiunilor promoționale lansate pe rețelele sociale.

Linia Fierbinte Națională Anti-Trafic a recepționat 33.262 de apeluri privind migrația în siguranță. Apelurile de la bărbați prevalează și reprezintă peste 70 de procente din toate apelurile. Acest lucru este explicat în primul rând prin faptul că oportunitățile curente de angajare în străinătate promovate în cadrul acordului bilateral guvernamental se adresează bărbaților.

Reprezentanții La Strada au participat la 5 emisiuni TV dedicate problemei traficului de ființe umane și au plasat peste 10 știri / alerte / recomandări pe pagina de Facebook a serviciului telefonic, care au fost multiplicat de portalurile naționale de știri.

La Strada a continuat să colaboreze cu guvernul Republicii Moldova și Israel în cadrul acordului bilateral privind angajarea cetățenilor moldoveni în Israel, facilitând angajarea a peste 5.000 de bărbați în sectorul construcțiilor.

1.2. Asigurăm accesul persoanelor traficate la serviciile de protecție și asistență

Informațiile privind serviciile și programele de sprijin pentru victime sunt disponibile persoanelor traficate prin consiliere și la Linia de asistență telefonică Anti-trafic, disponibilă 7/12.

În cursul perioadei de raportare, au fost recepționate 135 de apeluri, consilierii venind în sprijinul a 49 de persoane aflate în dificultate, identificate prin intermediul Liniei fierbinți, inclusiv 15 victime ale traficului, 15 persoane dispărute, traficate și 19 imigranți / victime ale crimelor asociate (contrabandă, violență în familie, încălcarea drepturilor muncii / muncă forțată etc.). Cele mai proactive sunt femeile, care solicită sprijin în interesul victimelor care le sunt rude și prieteni. De asemenea, 24 de apeluri au fost primite de la victime.

În cazul a 15 persoane presupuse victime ale traficului, sunt 13 femei și 2 bărbați. Aceștia au fost traficați în scop de exploatare sexuală și de muncă în Grecia, Rusia, Italia, Turcia, Cipru, Emiratele Arabe Unite. În baza nevoilor imediate evaluate, persoanelor le fost facilitat accesul la servicii specializate de salvare de la locul de exploatare, repatriere, adăpost și programe de asistență socială și protecție juridică. La fel, pentru 19 migranți a fost facilitat accesul la protecție juridică prin antrenarea resurselor disponibile ale Misiunilor Consulare ale RM, LEA și Inspectoratelor / Agențiilor de Ocupare a Forței de Muncă.

1.3. Sprijinim Guvernul în raționalizarea politicilor naționale anti-trafic (AT)

Politica națională de combatere a traficului de persoane este mai progresivă, iar implementarea sa este îmbunătățită prin sprijinul și promovarea La Strada.

Între lunile martie și decembrie, experții La Strada împreună cu un consilier de intervenție (Mike Dottridge) au oferit sprijin special Secretariatului Permanent al Comitetului Național Antitrafic privind reorganizarea strategică a actualelor documente de politici naționale.

În urma unei întâlniri de lucru, a consultărilor cu grupul de lucru și două ateliere tematice au fost elaborate următoarele documente:

- Matricea logică pentru Strategia Anti-Trafic și Planul Național de Acțiuni cu obiectivele politicii AT, rezultatele așteptate, indicatorii și mijloacele de verificare care reflectă spiritul Convenției Consiliului Europei (un astfel de instrument nu a fost folosit pentru elaborarea politicii naționale AT), provocările existente în evoluția fenomenului TFU, lacunele existente în răspunsul AT la nivel național și recomandările formulate de mecanismele externe de monitorizare recomandările GRETA;
- Proiectul strategiei AT pentru anii 2017- 2022 (prima strategie națională în domeniul AT);
- Proiectul unui Plan de acțiuni național pentru anii 2017-2019 (al șaptelea document de acest gen în domeniul AT).

În decembrie, Secretariatul Permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane (CNCTFU) a pregătit un pachet de documente (proiect de hotărâre a Guvernului și nota informativă) pentru aprobarea oficială de către instituțiile de stat relevante. Este de așteptat ca documentele să fie aprobate în primul semestru al anului 2017.

Nevoile și interesele tuturor supraviețuitorilor TFU se reflectă în agenda strategică a factorilor cheie de decizie, conform recomandărilor La Strada.

În iunie 2016, expertul La Strada a participat la dezbaterile publice în legătură cu proiectul de lege privind modificarea Legii privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane #241 din data de 20.10.2005. Dezbaterile au fost organizate de Ministerul Justiției (MJ) pentru a discuta definițiile "presupuse victime", "potențiale victime" etc. Acest proiect de lege a fost elaborat în perioada 2014-2015 de Secretariatul Permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane (CNCTFU) în colaborare cu La Strada și alți actori în domeniul AT și a trecut la MJ în august 2015

pentru prezentarea oficială către Guvern. Cu toate acestea, MJ nu a reușit să transmită proiectul de lege Guvernului până acum din cauza crizei guvernamentale, motiv pentru care proiectul de lege a fost supus consultărilor ulterioare. În acest sens, La Strada a pledat pentru menținerea definiției "potențial" și "presupus" inclusiv pentru a asigura accesul necondiționat al victimelor la servicii de protecție și asistență.

Grupul de lucru (platforma de coordonare permanentă a Secretariatului Permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane (CNCTFU) care a implicat experți naționali în domeniul AT din cadrul agențiilor de stat, ONG-uri și organizații interguvernamentale internaționale) a acceptat recomandarea La Strada de a include în proiectul de Strategie și Planul de Acțiuni în domeniul AT informații referitoare la cercetarea, protecția și sprijinul victimelor traficului de ființe umane și ale crimelor asociate.

Eforturile guvernamentale sunt monitorizate continuu de către La Strada prin dialog permanent, promovând standardele UE prin identificarea și diseminarea bunelor practici.

La data de 18 octombrie 2016 – Ziua Europeană AT, Secretariatul Convenției Consiliului Europei privind acțiunea împotriva TFU au publicat [Culegerea de bune practici privind punerea în aplicare a Convenției Consiliului Europei privind acțiunea împotriva TFU](#). Compendiul a fost elaborat în baza rezultatelor analizei secundare a 52 de rapoarte de țară, elaborate de GRETA în perioada 2008-2016, în cadrul mecanismului de monitorizare internațională a implementării Convenției Consiliului Europei privind acțiunea împotriva TFU. Scopul Compendiului a fost să ilustreze impactul pozitiv al acestei Convenții asupra legislației, politicilor și practicilor din Europa, precum și să sublinieze tipul de măsuri pe care statele părți le pot lua pentru a pune în aplicare cu succes Convenția. Contribuția La Strada la elaborarea Ghidului privind identificarea victimelor și a potențialelor victime ale TFU a fost menționată în compendiu (p.14) ca o bună practică în protecția drepturilor victimelor.

Experții La Strada au contribuit la raportul american TiP din 2015 prin schimbul de informații și opinii cu privire la [eforturile Guvernului în domeniul AT](#).

La fel, La Strada și-a exprimat îngrijorarea și opinia cu runda de monitorizare din 2016. Raportul TIP 2016 din SUA este așteptat în iunie-iulie 2017.

La fel, La Strada a făcut lobby pentru continuarea specializării agențiilor organelor de drept, existența căreia a fost amenințată ca urmare a reformei procurorilor. În acest sens, La Strada a participat la o serie de întrevederi cu partenerii din comunitatea națională anti-trafic și partenerii guvernamentali de dezvoltare și întâlniri bilaterale cu nou-numitul Procuror General și șeful Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale. Aceste eforturi au promovat ideea creării [unui Birou specializat în cadrul pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale](#).

În august, Secretariatul Permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului

de ființe umane (CNCTFU) în colaborare cu ICMPD Viena, a organizat training-ul de 2 zile "*Capacitatea de construcție: Coordonarea acțiunii comune și a activității de strângere de fonduri pentru a sprijini reacția antitrafic la nivel local*" pentru reprezentanții comisiilor teritoriale AT din Chișinău. Expertul La Strada a participat la cursuri de instruire în calitate de stagiar în problema TFU. În cadrul evenimentului au participat 27 de participanți - reprezentanți ai Comisiilor AT Teritoriale din Moldova (autorități publice locale și ONG-uri) din diverse unități administrative ale Republicii Moldova.

În 2016, expertul La Strada a continuat să furnizeze Guvernului Turkmenistanului asistență de specialitate, prin intermediul Misiunii OIM în Turkmenistan, în elaborarea implementării primului Plan național de acțiuni în domeniul AT (2016-2018). În martie 2016, primul proiect de Plan național de acțiuni (2016-2018) elaborat cu sprijinul expertului La Strada a fost aprobat oficial de către președintele Turkmenistanului. În iunie - noiembrie 2016, expertul La Strada, în colaborare cu experții locali în AT, a desfășurat cea de-a treia instruire în Turkmenistan pentru oficialii locali și ONG-urile din regiuni.

La Strada a participat la mai multe întâlniri la solicitarea Secretariatului Permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane (CNCTFU) cu autoritățile din Găgăuzia, având ca scop încurajarea și susținerea acestora pentru elaborarea unui Plan de acțiune AT și eficientizarea activității Comitetului AT Găgăuzia.

La Strada au participat vizite de studiu în Belarus și Azerbaidjan, unde a împărtășit experiența deținută în dezvoltarea și cooperarea cu instituțiile de stat din cadrul SNR.

1.4. Contribuim la procesul de luare a deciziilor prin furnizarea de date și informații calitative

Date fiabile despre efectele TFU și impactul politicii AT sunt disponibile factorilor de decizie cheie, astfel încât aceștia să poată produce schimbările necesare la toate nivelurile.

În perioada de raportare, La Strada a contribuit la evaluarea Strategiei SNR (2009-2016 aprobată de Parlamentul Republicii Moldova prin decizia nr. 257-XVI d. 05.12.2008), un exercițiu realizat de un consultant internațional în cadrul unui proiect al ICMP în sprijinul Secretariatului permanent. Evaluarea a avut drept scop elaborarea de recomandări privind protecția victimelor, în sprijinul dezvoltării Strategiei AT. Prin urmare, în calitate de coautor al Strategiei SNR, la cererea expertului internațional, expertul La Strada a pregătit comentarii scrise la concluziile și recomandările preliminare ale proiectului de Raport de evaluare a implementării SNR și a consultat expertul cu privire la o serie de aspecte privind sistemul de drept și practicile naționale. Constatările și recomandările preliminare elaborate de către expertul internațional au fost luate în considerare la elaborarea de către La Strada a Strategiei AT pentru următorii 6 ani - 2017-2022. Se așteaptă ca proiectul de evaluare a implementării SNR în Moldova să fie finalizat și publicat în martie 2017.

Program: Probleme care afectează femeile

Domeniul: Violența față de femei și violența în familie

Obiectivul strategic nr.2: Să ne asigurăm că drepturile femeilor afectate de violență și a celor din grupurile cu risc sunt respectate, protejate și îndeplinite în practică în Moldova și în special:

2.1. Creștem gradul de conștientizare a opiniei publice cu privire la violența împotriva femeilor (VÎF) și reducem vulnerabilitatea femeilor la violența sexuală (VS) și violența în familie (VF).

Înțelegerea și conștientizarea publicului larg despre VF este întărită prin intermediul campaniei naționale de promovare a toleranței zero față de VF, ajungând la cel puțin 100.000 de persoane.

Campania de conștientizare planificată pentru a aborda VF (prin ochii copiilor) a fost amânată pentru 2017 din cauza unei campanii fără precedent desfășurată de o fundație privată (Edelweiss) și de poziția Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Cu toate acestea, La Strada a continuat să mențină problema pe ordinea de zi publică, cooperând și încurajând mass-media să abordeze problema. Astfel, din cele 514 de materiale media publicate de 14 surse media (televiziuni, ziare, agenții de știri, portaluri de știri) monitorizate și dedicate problemei de interes, 156 s-au datorat intervențiilor La Strada (interviuri, comunicate, declarații, referințe, conferințe de presă).

În ceea ce privește problema violenței sexuale împotriva femeilor, în toamna La Strada a organizat o serie de evenimente menite să aducă problema agresării sexuale pe agenda publică și să angajeze bărbații în discuții tematice. Astfel, a fost produs și difuzat un spot video "Bărbații reali nu violează. Nu înseamnă Nu". Este prima încercare de a aborda public problema VS în Republica Moldova. Spotul video viza bărbații, abordând stereotipul potrivit căruia "Dacă femeile spun că Nu, asta înseamnă Da" și încercând astfel să declanșeze o schimbare a atitudinii lor în "Nu înseamnă Nu". Producția video a fost precedată de o serie de cercetări și analize interne și de specialitate și a fost promovat exclusiv pe internet pentru a observa reacțiile. [Spotul](#) a fost unul dintre cele mai vizibile spoturi produse de La Strada în ultimii 5 ani. Lansat în noiembrie, în numai două săptămâni, producția video a fost văzută de peste 58 000 de utilizatori prin intermediul paginii La Strada Facebook, totodată acumulând și 10 406 de vizualizări pe YouTube. La fel, spotul a fost preluat de două posturi TV. Pe de altă parte, spotul video a fost criticat public de către reprezentanții grupurilor feministe, care l-au considerat discriminatoriu și că promovează atitudinea patriarhală.

În noiembrie, La Strada a organizat și un [eveniment tematic public, intitulat "MenXX: Cultura violului"](#), cu participarea în calitate de vorbitori a trei bărbați - persoane publice, de diverse origini și statut. La Strada a organizat MenXX într-o locație informală (Teatrul "Spalatorie"), cu o capacitate de 70 de persoane, reunind într-un final peste 100 de femei și bărbați. Cea mai mare provocare a fost selectarea bărbaților vorbitori, precum

și încurajarea celor selectați să participe în calitate de vorbitori. Cel mai des refuzul de a participa a fost însoțit de explicații precum că problema VS are o rezonanță insuficientă sau că nu este relevantă pentru activitatea lor cotidiană. De fapt, concluzia este că problema VS este încă un tabu în Republica Moldova. În cele din urmă, trei vorbitori au acceptat provocarea: Victor Lutenco, specialist problem de migrație, soț și tată; Matei Basarab, jurnalist; Alexandru Lebedev, manager a unui portal media pentru tineri. Fiecare vorbitor s-a referit la problema violului din perspective diferite: rolul obligatoriu al bărbaților în schimbarea paradigmei actuale, modul în care violul a fost glorificat de-a lungul veacurilor în artă (istoria care încurajează violul și prezența femeilor ca un obiect sexual) și despre barierele societății, când oamenii preferă să nu discute problemele de sexualitate, lăsând astfel loc pentru abuzuri. Concluzia generală a fost că problema VS este una foarte sensibilă, iar La Strada va continua seria de MenXX în 2017.

Imaginile video de la "MENxx: Cultura violului" sunt disponibile online:

<https://www.facebook.com/ONGLaStrada/videos/1801424030130983/> (vorbitor 1);
<https://www.facebook.com/ONGLaStrada/videos/1801429783463741/> (vorbitor 2);
<https://www.facebook.com/ONGLaStrada/videos/1801430523463667/> (vorbitor 3).

Tinerii sunt încurajați să construiască relații armonioase și să răspundă la primele semne ale comportamentului violent prin intermediul unui program "peer-to-peer", în care educatori La Strada în domeniul VF pe cont propriu sau în parteneriate cu organizații locale, au ajuns să le vorbească de la egal la egal la cel puțin 4.000 de persoane.

Formatorii "peer-to-peer" s-au angajat în desfășurarea de seminare în școlile din Moldova, ca parte a unui acord special cu Ministerul Educației. Modulul seminarelor promovează și detaliază următoarele mesaje-cheie: conceptul și formele violenței domestice, recunoscând primele semnale de putere și control într-o relație, mituri și realități despre dragoste și violență, ruperea ciclului de violență. Aproape 100 de seminare pentru peste 1.800 de băieți și fete s-au desfășurat în peste 60 de localități din Moldova în perioada de raportare. În timpul acțiunilor de sensibilizare și prevenire desfășurate, inclusiv în parteneriat cu organizațiile și instituțiile locale, au fost distribuite peste 3.000 de exemplare de materiale informative (brățări cu mesajul "iubirea nu doare", carnet cu referință la Telefonul de Încredere pentru Femei, pungi cu mesajul "iubirea nu doare", pliante cu informații despre relații armonioase).

Interesul comunității și al indivizilor în prevenirea violenței în familie este în creștere. Cel puțin 2000 de persoane au fost consiliate la Telefonul de Încredere pentru Femei.

Telefonul de Încredere pentru Femei a înregistrat și a consiliat 1.710 de apeluri, dintre care 84% sunt apeluri de la femei și 16% sunt apeluri de la bărbați. Această tendință s-a menținut în ultimii 5 ani. Apelurile sunt primite în proporție de 89% de vorbitorii de limbă română și 11% de la vorbitorii de limbă rusă. Este de remarcat faptul că în perioada de raportare, serviciul a primit și a consiliat 8 apeluri din străinătate, reflectând cazurile de violență în familie în care victimele sunt femei din Republica Moldova. Din cele 1.710 de apeluri, 1/114 se referă la cazuri individuale de violență în familie, dintre care 600 sunt catalogate ca și "cazuri noi raportate", iar 102 sunt apeluri de la femei care au primit anterior asistență la Telefonul de Încredere și s-au reîntors pentru sprijin.

Cele mai multe dintre aceste solicitări sunt primite de la femeile aflate în dificultate, urmate de apeluri din partea membrilor comunității care solicită sfaturi privind modul de a ajuta într-un caz de violență în familie pe care îl cunosc. Din cauza lipsei unei campanii largi de conștientizare, în 2016, numărul de apeluri este mai mic decât se aștepta.

În primul rând, femeile raportează că sunt supuse violenței din partea soților lor. Majoritatea apelurilor din partea femeilor care suferă de violență în familie reflectă cazuri de forme combinate de violență: 81% din apeluri reflectă cazuri de violență fizică combinate cu violență psihologică, iar numai în 6% dintre cazuri se raportează doar violența psihologică / emoțională. Aproximativ 1% din totalul de apeluri reflectă cazuri în care femeile suferă de toate formele de violență (psihologică, fizică, economică și sexuală). Violența împotriva bărbaților în familie, în funcție de apelurile primite, este în primul rând din partea propriilor copii și / sau nepoți.

2.2. Asigurăm disponibilitatea și accesibilitatea serviciilor specializate, precum și protecția juridică a femeilor și fetelor afectate de violență în familie și violență sexuală în contact cu sistemul judiciar

Interesele și nevoile victimelor violenței în familie și a violenței sexuale sunt acoperite în timp util și în mod corespunzător prin furnizarea de informații despre drepturi și servicii.

Astfel, în 36% din apelurile de la Telefonul de Încredere, beneficiarii au solicitat și au fost consiliați juridic. Totodată, 33% au solicitat informații și sfaturi cu privire la modul de reacție (inclusiv primele semnale) în caz de violență în familie, 21% au solicitat asistență psihologică, iar 4% au solicitat informații generale despre Telefonul de Încredere și serviciile disponibile pentru victimele violenței în familie. Consilierii de la Telefonul de Încredere au facilitat, de asemenea, contactul direct cu avocații și psihologii La Strada, care au oferit consultații juridice de specialitate celor 80 de femei afectate de violență în familie, servicii de reprezentare juridică în 29 de cazuri, dintre care 22 sunt noi. Dintre serviciile oferite, eliberarea ordinelor de protecție a fost facilitată în 9 cazuri. Pentru 3 femei care participă la procedurile penale consilierea psihologică a fost făcută pe parcursul întregului proces (numărul mediu de sesiuni de consiliere pe client este de 7). În alte 2 cazuri penale, au fost elaborate rapoarte de evaluare psihologică la cererea avocatului și pentru susținerea cauzei în instanță.

Referirea femeilor afectate de VF și VS la servicii specializate (medicale, psihologice, sociale etc.), în principal prin Coaliția "Viața fără violență", este organizată în funcție de nevoile victimelor.

81 de cazuri de VF raportate la Telefonul de Încredere pentru Femei au necesitat intervenții imediate. Protocoalele de criză elaborate de consilierii de la Telefonul de Încredere pentru Femei prevăd contactul direct cu polițiz și autoritățile de protecție socială, pentru a impune intervenția de urgență în cazurile de violență în familie (24 de ore din 24). În doar câteva cazuri, echipa La Strada a folosit echipa mobilă. În toate celelalte, din cauza distanței nu s-a putut asigura intervenția în situații de criză. Totuși,

În cursul anului 2016 s-a asigurat un răspuns mai bun la cazurile de VF, la cererea consilierilor de la Telefonul de Încredere pentru Femei. În perioada de raportare, în 156 de cazuri a fost facilitat accesul la diferite servicii sociale precum cazare sigură, asistență juridică ș.a. Majoritatea furnizorilor de servicii sunt membri ai "Viața fără violență". La Strada speră că punerea în aplicare a noii legi care dă dreptul poliției să intervină imediat și să emită un ordin de restricționare a victimelor, agresorul fiind forțat să părăsească casa, va îmbunătăți mecanismul de protecție a femeilor aflate în situații de criză. În acest sens, conceptul de echipă mobilă va fi revizuit în 2017.

2.3. Contribuim la dezvoltarea capacităților profesioniștilor, pentru a aborda în mod eficient cazurile de VS și VF.

Cursul școlar "Relații armonioase în familie" a fost dezvoltat și validat.

Setul complet de materiale de curs a fost elaborat și tipărit, fiind selectate 22 de școli (5%) în parteneriat cu Centrul Educațional "ProDidactica" și Ministerul Educației. Procesul de selecție a asigurat diversitatea școlilor în ceea ce privește geografia, mărimea și calificarea cadrelor didactice, pentru un exercițiu cât se poate de obiectiv de implementare a cursului. Profesorii au fost selectați având în vedere motivația lor, calificările / experiența în astfel de exerciții și angajamentul conducerii superioare a școlii de a sprijini implementarea cursului în instituția de învățământ respectivă în anul școlar 2016-2017. În luna august, profesorii selectați au beneficiat de o perioadă de 40 de ore de instruire desfășurată de patru formatori, incluzând doi experți (autori ai manualului profesoral și au carnetului elevului), un expert La Strada în domeniul violenței în familie și un cercetător implicat în evaluarea efectului cursului. [Imaginile selectate urmare a programului de formare a formatorilor sunt accesibile pe Facebook.](#) Fiecare participant a primit pachetul educațional complet: curriculum, suport informațional, manualul profesorului și caietul elevului.

Implementarea cursului a început la 1 septembrie 2016 în 22 de licee din țară, pentru 47 de clase care acoperă 1025 de elevi. În 22 de școli cursul va fi implementat ca disciplină opțională în timp ce în două școli - ca și activitate extra-curriculară. În perioada octombrie-noiembrie 2016, expertul La Strada a efectuat prima serie de sesiuni de monitorizare și supraveghere pentru a identifica eventualele pregătiri / informații necesare pentru ca profesorii să efectueze eficient cursul. Vizitele de monitorizare au evidențiat o deficiență comună – formarea insuficientă a cadrelor didactice în probleme sensibile, cum ar fi sexualitatea, egalitatea de șanse între femei și bărbați etc. Aproape toți profesorii au recunoscut lipsa de cunoștințe și încredere odată ce este vorba despre aceste subiecte și au solicitat o instruire ulterioară. De aceea, în luna decembrie, a fost organizat un training suplimentar de 3 zile, concentrându-se în special pe aceste aspecte și ajutând profesorii să abordeze aceste probleme cu tinerii și adolescenții.

Pentru a măsura eficiența cursului, La Strada a decis să realizeze o cercetare comparativă despre atitudinile și percepțiile elevilor și profesorilor. Astfel, în toamnă, s-a realizat o cercetare de bază pe un eșantion de 440 de elevi, iar datele au fost selectate

prin intermediul a 4 focus grupuri. Datele pentru raportul final vor fi colectate în cursul lunii mai 2017, în ultima săptămână a cursului. Astfel, raportul final comparativ este așteptat în luna iunie și va reflecta eficacitatea cursului prin măsurarea schimbării cunoștințelor și atitudinilor. Cursul va fi validat în cadrul unei conferințe naționale pentru cadrele didactice și managerii școlilor, planificate pentru sfârșitul primăverii-vara anului 2017.

Capacitățile prestatorilor de servicii de a aborda cazurile de VF, în special violența psihologică, sunt întărite, pentru a răspunde nevoilor de protecție juridică a victimelor.

Activitățile planificate au fost "înghețate", nefiind identificate ca și prioritare de către membrii Coaliției, în timpul exercițiului de planificare strategică desfășurat în vara-toamna 2016.

Entitățile de aplicare a legii și sistemele judiciare sunt sensibilizate față de VS asupra femeilor prin formarea, dezvoltarea și integrarea unui modul de formare profesională în programele curriculare formale, astfel dorindu-se abordarea în mod adecvat a acestor cazuri.

În cursul anului 2016, La Strada a desfășurat activități pregătitoare - crearea grupului național de experți cu membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Suprem al Procuraturii, Agenției de Examinare Judiciară, Inspectoratului General al Poliției, evaluarea generală a nevoilor și organizarea vizitei de studiu internaționale, identificarea și comunicarea cu experții internaționali, identificarea deficiențelor și blocajelor legii și a practicilor care să servească drept bază pentru dezvoltarea modulului de formare etc.

Bunele practici sunt împărtășite în Coaliția "Viața fără violență", ceea ce întărește parteneriatul, pentru a răspunde în mod eficient fenomenului VF.

În perioada de raportare, La Strada a lucrat alături de Coaliție și membrii acesteia la prioritățile definite de comun acord. Astfel, instruirea realizată de Karen Tronsgard-Scott, director executiv al Rețelei Vermont împotriva VF și VS, SUA, a vizat consolidarea Coaliției prin capacitatea internă a membrilor săi și a evaluării nevoilor strategice ale Coaliției. Pentru elaborarea Planului strategic pentru următorii trei ani, reprezentantul La Strada a acceptat conducerea unui grup de lucru (printre altele 2) special creat pentru a căuta soluții de perspectivă pentru o structură funcțională și un model de reglementare a Coaliției, care ar asigura o mai mare transparență în procesul de luare a deciziilor, un nivel mai bun de participare a tuturor, etc. În acest sens, reprezentantul La Strada a efectuat o cercetare în scris despre structurile similare existente în SUA, Europa și Moldova și a pregătit un document care sugerează structuri diferite ale coalițiilor, inclusiv din perspectiva evoluției istorice a acestora de la cele non-formale, semi-formale la cele formalizate / instituționalizate. Având în vedere forma trecută și actuală a Coaliției, precum și sugestiile / așteptările membrilor Coaliției cu privire la viitorul Coaliției, autorul a sugerat două modele pentru structura Coalițiilor: (i) prin consolidarea rolului consiliului de administrație, care să stabilească sarcini foarte specifice pentru fiecare membru al consiliului de administrație și (ii) consolidând rolul și vizibilitatea secretariatului care ar atribui / distribui sarcini specifice membrilor

consiliului. Toate documentele au fost ajustate la proiectul Planului strategic și au fost prezentate membrilor grupului pentru discuție. Grupul a decis că este prematur să înregistreze coaliția ca entitate separată (menținându-l astfel ca o entitate informală în perioada următoare a Planului strategic). În același timp, grupul nu a putut decide asupra structurii Coaliției și asupra rolului conducerii și al organelor relevante. S-a decis prezentarea ambelor formulare Adunării Generale și discutarea acestui subiect după ce Planul strategic va fi aprobat, la începutul anului 2017. Toate constatările, recomandările și informațiile despre modele sugerate pentru structura Coaliției sunt disponibile în limba română.

În sprijinul dezvoltării Coaliției, în legătură cu pregătirea Planului strategic al Coaliției pentru perioada 2016-2019, La Strada a mai participat la ateliere tematice și întâlniri. Am contribuit având în vedere experiența noastră în dezvoltarea unui Plan strategic, atât ca organizație independentă, cât și ca membru al unei rețele / asociații internaționale. Primul proiect al Planului strategic a fost elaborat de un consultant extern în baza informațiilor colectate în timpul atelierului. Proiectul a fost supus dezbaterii în cadrul mai multor reuniuni, cu participarea formatorului extern, a Secretariatului de Coaliție și a membrilor Coaliției. Proiectul final al Planului strategic al Coaliției a fost înaintat membrilor și urmează a fi aprobat de Adunarea Generală a Coaliției, planificată pentru ianuarie 2017.

Schimbul de informații generale și experiență a fost făcut în timpul întâlnirilor regulate sau ad-hoc ale Coaliției sau membrilor individuali ale acesteia, pe probleme specifice.

2.4. Contribuim la îmbunătățirea răspunsului guvernamental la VF și VS

A fost modificată Legea privind VF, iar Strategia națională de combatere a VF și a VÎF a fost elaborată.

Eforturile de susținere a proiectului de lege, precum și promovarea Convenției de la Istanbul s-au desfășurat în parteneriat cu membrii Coaliției, sub conducerea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, pentru care a fost semnat un memorandum de cooperare. În acest context au fost organizate o serie de evenimente la diferite nivele, printre care:

- Forumul public al grupurilor de femei, reprezentanți ai societății civile și Parlament cu denumirea "Femeile contează!". Evenimentul a avut loc la 28 martie 2016, unde membrii Coaliției Naționale au făcut lobby pentru semnarea și ratificarea Convenției de la Istanbul;
- Întâlnirea Coaliției Naționale cu Primul Ministru, la 14 aprilie 2016;
- Participarea la discuțiile publice privind proiectul de lege privind VF cu actorii de stat și alți actori relevanți (Ministerul Justiției, Inspectoratul General al Poliției, Consiliul autorităților locale, reprezentanți ai bisericii).
- Participarea la dezbateri legislative în cadrul comisiilor parlamentare;
- Consultări individuale cu Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Justiției.

Aceste eforturi de advocacy au asigurat că toate recomandările Coaliției, inclusiv cele ale La Strada, au fost acceptate. Drept urmare, proiectul de lege privind modificările cadrului legal național privind VF a fost aprobat la 28 iulie 2016; Ca eforturi comune ale

CN și MMPSF, Președintele Republicii Moldova a emis Decretul privind aprobarea semnării Convenției de la Istanbul. [Noua lege este disponibilă în limba română.](#)

În plus, reprezentantul La Strada a fost membru direct implicat al grupului de lucru în procesul de elaborare a Strategiei Naționale privind VF și VÎF, în calitate de președinte al Consiliului Național de Coordonare. Strategia a fost consultată cu principala structură guvernamentală, fiind organizate și mai multe întâlniri cu Inspectoratul General al Poliției, Ministerul Sănătății, dar și cu victimele VF. Până la sfârșitul anului proiectul final al Strategiei pentru perioada 2017-2022 și Planul de acțiuni pentru perioada 2017-2019 au fost transmise Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei (MMPSF). Ministerul a transmis documentele către toate instituțiile relevante pentru aprobarea finală. Lucrările privind Strategia vor continua în 2017.

În 2016, La Strada a finalizat Raportul analitic "Dezvoltarea și acreditarea serviciilor pentru victimele violenței împotriva femeilor" inițiat în 2015. Pe baza constatărilor și recomandărilor din Raport validate cu membrii comunității, La Strada a elaborat un proiect de regulament și proiecte de standarde minime de calitate pentru un serviciu social distinct, și anume Linia telefonică gratuită pentru femeile victime ale VF și alte forme ale VÎF. Elaborarea Regulamentului și a standardelor minime de calitate în baza acestui serviciu distinct a ajutat autorii să formuleze și să justifice una dintre recomandările-cheie ale Raportului analitic. S-a constatat necesitatea de a schimba abordarea la evaluarea calității serviciilor. La fel, s-a constatat necesitatea de a structura criteriile de evaluare a calității serviciilor, pentru a obține un echilibru între evaluarea finală și cea din timpul acreditării. Aceste proiecte de documente pot servi ca modele pentru elaborarea reglementărilor și a standardelor minime de calitate pentru alte servicii sociale specializate. Proiectul de regulament și a standardelor minime de calitate privind linia de asistență pentru femei au fost transmise MMPSF la sfârșitul lunii iunie 2016 pentru avizare, iar ulterior, în decembrie 2016, versiunile finale ale documentelor au fost transmise Guvernului spre aprobare. Se așteaptă ca Guvernul să le aprobe în primul trimestru din 2017.

Autoritățile guvernamentale și locale își asumă responsabilitatea pentru implementarea politicilor naționale privind VF și VS, prin monitorizarea continuă de către partenerii La Strada și alte organizații ale societății civile.

În 2016, La Strada a inițiat un studiu complex privind răspunsurile juridice la infracțiunile cu caracter sexual. Astfel, au fost analizate 240 de cauze penale privind infracțiunile de agresiune sexuală din 15 instanțe din Moldova, iar constatările și recomandările au fost integrate într-un proiect de raport la sfârșitul lunii decembrie. Raportul acoperă următoarele aspecte: cadrul juridic național care reflectă protecția victimelor infracțiunilor cu caracter sexual, respectarea drepturilor victimelor abuzurilor sexuale în cadrul procedurilor de urmărire penală, examinarea de către instanțele de judecată a infracțiunilor de agresiune sexuală, parteneriatul dintre organele de drept, procurori și instanțele judecătorești care asigură protecția drepturilor victimelor, impactul stereotipurilor etc. Raportul final va fi validat printr-o masă rotundă pentru comunitatea judiciară și de aplicare a legii, planificată pentru luna februarie 2017. Concluziile și recomandările cheie ale Raportului vor servi ca punct de plecare pentru pregătirea unei instruiți avansate (ToT) pentru un grup special selectat din rândul reprezentanților sistemului național de justiție, precum și inițierea procesului de modificare a cadrului legislativ național.

În anul 2016, 3 ONG-uri naționale – "La Strada", "Centrul de drept al femeilor" și "Promo- LEX" sub îndrumarea avocaților pentru drepturile omului au elaborat un raport alternativ la Comitetul EPU. [Raportul este disponibil online](#). Două organizații (Centrul de drept al femeilor și Promo-LEX) au prezentat rapoarte alternative. Majoritatea recomandărilor au fost incluse în [recomandările părților pentru Guvernul Republicii Moldova](#).

Membrii Coaliției au fost implicați activ în procesul de consultări în jurul semnării Convenției de la Istanbul. Membrii au participat la întâlnirile consultative cu reprezentanții mai multor autorități de stat pentru a promova proiectul de lege. În unele cazuri s-au confruntat cu dezacordul / rezervele unor autorități de stat (exemplu: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor). Aceste eforturi au contribuit la promovarea cu succes a proiectului de lege fără modificări esențiale și aprobarea ulterioară a legii în Parlament, în iulie 2016. În acest sens, Coaliția a făcut și o serie de declarații comune (disponibile la cerere).

2.5. Am contribuit în diferite procese de luare a deciziilor la toate nivelurile, oferind informații și date calitative

Datele și informațiile privind formele și percepțiile VF și VIF le sunt disponibile factorilor de decizie și le permit acestora să producă schimbări la toate nivelurile.

[Raportul de activitate al Telefonului de Încredere pentru Femei pentru anul 2016](#), disponibil pe pagina web a La strada, face trimitere la cele 1.710 de apeluri primite și consultate. Astfel este reflectată dimensiunea fenomenului VF, percepția și atitudinile femeilor și comunităților față de problema VF, precum și față de răspunsului autorităților. Raportul, care oferă inclusiv o perspectivă comparativă, a fost plasat pe site-ul web La Strada, cu note informative distribuite între partenerii strategici și către mass-media.

Informațiile privind modelele, serviciile și blocajele în domeniul protecției și asistenței victimelor VS sunt disponibile factorilor de decizie, ceea ce le permite să producă schimbări la toate nivelurile.

Constatările principale ale studiului "Asigurarea drepturilor victimelor în cazul infracțiunilor privind viața sexuală" au fost prezentate și discutate cu părțile și publicul interesat în cadrul unei mese rotunde organizată de La Strada la 11 februarie 2016. Evenimentul a fost deschis de către H.E. Julie STUFFT, vicepreședinte al misiunii Ambasadei SUA în Moldova, Lilia Pascal, șefă a Departamentului pentru egalitatea de gen al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei din Republica Moldova și Ana Revenco, directoare executivă a Centrului Internațional "La Strada". Obiectivul cheie al evenimentului a fost de a pune problema pe ordinea de zi a autorităților relevante și de a crește gradul de conștientizare cu privire la necesitatea de a o aborda în mod corespunzător și sistematic. Rapoartele sunt disponibile la [versiunea completă](#) și [versiunea sumară](#). În vederea creșterii gradului de conștientizare a fenomenului violenței sexuale, abordarea stereotipurilor și atitudinilor în societatea moldovenească, la 15 februarie a avut loc o conferință de presă, urmată în data de 18 februarie 2016 de un club de presă, organizat în parteneriat cu Centrul de Investigații Jurnalistice, la care au participat 24 de jurnaliști. Printre vorbitori, la clubul de presă a fost prezentă

reizoarea și cunoscuta activistă pentru drepturile femeilor Viorica Mesina (regizoarea filmului "Culorile"). [Înregistrarea video a clubului de presă este disponibilă online.](#)

Program: Probleme care afectează copiii

Domeniul: Exploatarea sexuală a copiilor online și abuzul sexual

Obiectivul strategic nr.3: Să contribuim la elaborarea, implementarea și îmbunătățirea politicilor și măsurilor naționale de protecție a copilului, asigurând protecția drepturilor copiilor afectați de exploatarea sexuală online și abuzurile sexuale, inclusive a celor din grupurile în situație de risc. În special:

3.1. Creștem gradul de conștientizare a opiniei publice cu privire la exploatarea sexuală online și exploatarea sexuală a copiilor și reducem vulnerabilitatea copiilor online

Cel puțin 4.000 de copii din 50 de școli știu cât este de importantă confidențialitatea online pentru o utilizare mai sigură a internetului. Acest lucru a devenit posibil urmare a seminarelor informative livrate de voluntarii peer-to-peer în școli, activitatea portalului de informații www.siguronline.md și a Help Line.

Voluntarii Peer-to-Peer, instruiți în domeniul siguranței pe Internet, au efectuat 58 de seminare pentru peste 1.200 de băieți și fete din peste 30 de instituții de învățământ din majoritatea raioanelor Republicii Moldova, ca parte a unui acord special cu Ministerul Educației. Modulul seminarelor promovează și detaliază cinci mesaje-cheie: "Întotdeauna rețineți că în spatele unui profil poate fi oricine, deoarece Internetul oferă oportunități de anonimat excelent", "Asigurați-vă că parolele pe care le utilizați sunt complexe și păstrați-le secrete", "Nu umili și nu-ți bate joc de alți internauți", "Ai grijă de propria ta reputație online", "Fă online doar ceea ce nu te-ai rușina dacă ar afla alții".

În toamnă La Strada a dezvoltat un nou concept al portalului Siguronline (inclusiv structura, simbolurile de identificare vizuală, condițiile de prezentare a conținutului, aspectele tehnice etc.), având în vedere feedback-ul primit, precum și o analiză a instrumentelor informatice similare. Echipa de creație s-a asigurat că portalul răspunde următoarelor condiții preliminare: utilizează un limbaj prietenos și adecvat vârstei, este interactiv și utilizează culori și simboluri prietenoase publicului țintă; poate fi accesat de pe laptop și/sau telefon mobil; deține template-uri de raportare și comunicare în timp real. Implementarea noului concept a început în luna octombrie. Se preconizează că noul portal va fi lansat în februarie 2017 cu ocazia Zilei siguranței pe Internet.

A fost oferită consiliere în cazul tuturor celor peste 400 de solicitări individuale parvenite. Problemele legate de siguranța profilului reprezintă tematica a aproape 50% din solicitări, urmate de agresiunea cibernetică, tematică interesul față de care a crescut considerabil în comparație cu perioada anterioară de raportare. În timpul perioadei de raportare, portalul a fost vizitat de peste 29.200 de utilizatori unici din peste 39.700 de vizite înregistrate în total. Portalul a fost vizitat în cea mai mare parte în lunile februarie și octombrie, datorită campaniilor de sensibilizare desfășurate cu ocazia Zilei siguranței pe Internet (februarie) și Prevenirea criminalității informatice (luna octombrie), dar și în perioada de vizibilitate sporită a problemei în mass-media. Că și tendință generală, portalul înregistrează o creștere continuă a numărului de vizitatori. De asemenea, observăm o creștere a duratei de navigare pe portal, ceea ce indică faptul că subiectul siguranței online este tot mai popular în rândul utilizatorilor, iar formatul articolelor /

informațiilor se potrivește nevoilor / așteptărilor vizitatorului.

În timpul perioadei de raportare a fost organizată o campanie de conștientizare cu ocazia Zilei siguranței pe Internet, pentru care La Strada a produs două tutoriale adresate adolescenților:

- "["Think before posting"](#) (Ro: Gândește înainte să postezi) care abordează două aspecte conexe - schimbul online de date cu caracter personal și hărțuirea. Tutorialul vizează regulile cheie pentru a evita situațiile neplăcute. Clipul video are o lungime de 2 minute 21 de secunde;
- "["Restricts access to personal data"](#) (Ro: Limitează accesul la datele personale) care abordează problemele generale de siguranță online. Tutorialul se încheie cu o listă de reguli. Clipul video are o lungime de 2 minute 10 secunde.

Ambele tutoriale ce promovează siguranța online au fost recomandate de Consiliul Coordonator al Audiovizualului pentru difuzare la toate posturile de televiziune din Republica Moldova. În baza acestor recomandări, tutorialele au fost difuzate gratuit la două posturi TV. Tutorialele au fost plasate și pe contul YouTube, pe www.Siguronline.md și pe pagina La Strada de pe facebook. Astfel, acesta a acumulat peste 117.000 de vizualizări, majoritatea dintre acestea în luna februarie, când au fost lansate, cu ocazia Zilei siguranței pe Internet. În consecință, au generat 5.325 vizite unice pe www.Siguronline.md, 32 de solicitări de consiliere prin Siguronline Help-Line și peste 50 de referințe și / sau articole dedicate / știri și emisiuni TV.

Cel puțin 1.500 de îngrijitori ai copiilor sunt conștienți de riscurile legate de siguranța online și sunt încurajați să utilizeze instrumentele disponibile pentru prevenirea acestor riscuri. Acest lucru a devenit posibil prin activități regulate de informare și asistență.

În perioada de raportare, La Strada a pilotat un modul de seminar de informare pentru părinți prin intermediul a cinci seminare informative pentru 165 de părinți și cadre didactice din grădinițe și școli din municipiul Chișinău (trei seminare la Liceul "Miguel de Cervantes Saavedra", un seminar în școala primară "Pas cu Pas" și un seminar în Centrul Republican de Recreere și Educație pentru Copii și Tineret "Artico"). Scopul seminarelor a fost acela de a inspira părinții să adopte o abordare responsabilă în educarea și orientarea copiilor privind siguranța online și evitarea mijloacelor represive. Seminarul s-a axat pe riscurile online la care se expun copiii, modul în care comportamentul online al copiilor contribuie la aceste riscuri, mituri și realități legate de siguranța online și măsurile de intervenție. Părinții și profesorii au fost, de asemenea, încurajați să solicite ajutor consultantului Siguronline și să dezvolte un comportament responsabil prin raportarea conținutului ilegal sau dăunător pe Internet. Participanții la seminare au primit, de asemenea, broșuri special concepute - "Ghidul unui părinte responsabil", care conține informații despre amenințările online importante la care copiii pot fi expuși, precum și sfaturi.

În timpul perioadei de raportare, a fost creat un tutorial tematic vizând părinții și îngrijitorii copiilor de 5-10 ani. Tutorialul promovează și încurajează părinții să utilizeze programe de control parental pentru a monitoriza viața copiilor online și pentru a preveni riscurile de abuz.

Tutorialul este intitulat "Instalează programul control parental" și promovează inclusive necesitatea discuțiilor educative dintre copiii și părinți. Totodată, La Strada a completat

și pagina web www.Siguroonline.md cu nouă articole noi care abordează riscuri specifice sau probleme ce țin de siguranța copiilor online. Pentru a contribui la discutarea problemei în societate, La Strada a contribuit la peste 20 de titluri media cu privire la rolul părinților în protejarea copiilor online.

Sensibilizarea publicului larg și a comunității TIC cu privire la dreptul copilului de a fi protejat online este sporită printr-o campanie națională.

Activitatea este "înghețată" deoarece în prezent se înregistrează un interes suficient și un angajament cu câteva entități din domeniul TIC pentru o campanie durabilă. Administrația Asociației Naționale a afaceriștilor în domeniul TIC nu a manifestat interes; Prin urmare, La Strada a decis să schimbe strategia și a avut o serie de întâlniri individuale cu unul dintre cei mai importanți operatori naționali de telefonie mobilă și cu câteva agenții mai mici de consultanță în domeniul TIC, ceea ce a dus la introducerea problemei în planul lor de afaceri. Astfel, se așteaptă ca în 2017 să fie lansate două companii în acest domeniu, în parteneriat cu La Strada. O astfel de strategie ar trebui să stabilească baza / oportunitatea unei campanii mai largi și mai complexe. În plus, se încearcă adoptarea unui plan național de acțiuni privind siguranța copiilor online.

Accesul copiilor și îngrijitorilor lor la mecanisme de asistență, pentru a se proteja de orice formă de violență, este în creștere prin intermediul liniei naționale de ajutor pentru copii – Telefonul copilului, disponibil 24 de ore din 24 la numărul paneuropean 116 111.

Analiza comparativă a datelor arată o creștere cu 35% a numărului de apeluri înregistrate la Telefonul copilului în 2016 (6.995 - în 2015 până la 9.495 în 2016). Creșterea se datorează unei promovări mai largi a liniei de asistență pentru copii, realizată de o fundație privată. Din cele 9.495 de apeluri primite, 8031 sunt apeluri unice și 1.464 sunt apeluri repetate.

În ceea ce privește apelurile unice (8.031 în total) - 82% sunt primite de la copii și 18% de la adulți și reprezintă următoarele categorii (conform problemei abordate):

Apeluri informative - 17%, din care cea mai mare parte sunt apelurile de la copii;

Apeluri de consiliere - 26%, în primul rând din partea copiilor;

Apeluri de raportare (cazuri suspectate de violență, neglijare, exploatare) - 8%, realizate în principal de către adulți;

Altele, inclusiv irelevante - 48% în primul rând din partea copiilor.

Fetele au apelat mai des în prima jumătate a anului în timp ce băieții - în a doua. La Strada consideră că acest lucru se datorează campaniei desfășurate în a doua jumătate a anului, care a avut un băiat ca protagonist al spotului video care promova mesajul "Spune nu violenței". În același timp, s-a observat că băieții efectuează, în general, "apeluri de test" (jocuri, glumă etc.), în timp ce fetele caută consiliere psihologică și sprijin emoțional.

3.2. *Ne asigurăm că serviciile specializate pentru copiii afectați de exploatarea sexuală online și abuzul sexual sunt accesibile și disponibile*

Anual, interesele și nevoile a cel puțin 20 de copii afectați de exploatarea sexuală online sau abuzul sexual sunt asigurate prin acordarea de către La Strada în timp util a asistenței juridice, sprijinului psihologic și accesului la servicii specializate.

În perioada de raportare, avocatul La Strada a reprezentat juridic copiii în 43 de cazuri, dintre care 24 sunt cazuri noi (înregistrate în timpul perioadei de raportare) care implică copii abuzați și exploatați sexual (trafic de exploatare sexuală, molestare, îngrijire, pornografie). Cele mai multe dintre cazuri au fost adresate agențiilor specializate de aplicare a legii și procurorilor în domeniul TFU și criminalității informatice.

Pe baza solicitării legale a procurorilor, psihologii de la La Strada au efectuat 15 interviuri medico-legale în spații special amenajate (camera de interviuri pentru copii) cu copii până la 14 ani, conform prevederilor art. 110 din Codul de procedură penală "cazurile speciale de audiere a martorului minor". Psihologii au asistat de asemenea la alte nouă interviuri de identificare, cu copii de 14+ ani în incinta Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane. La cererea avocatului, psihologul a asistat toate cazurile în ședința de judecată în calitate de expert-martor care a prezentat opinia specialistului asupra cauzei în instanță. La solicitarea procurorilor și anchetatorilor, pentru a consolida cazul / dovezile în instanță, psihologii de la Strada au pregătit patru rapoarte de evaluare psihologică asupra cazurilor noi. Acestea se referă la cazurile de exploatare și abuz sexual sexual online și offline implicând copiii cu vârsta de până la 14 ani.

În plus, pentru prima dată în acest an, ofițerii de poliție au solicitat de asemenea un aviz de la La Strada pentru a determina dacă comportamentul persoanei (referitor la suspectul cazului) este adecvat în contextul interacțiunii cu copilul ca parte a procesului de urmărire penală. În total au fost pregătite trei rapoarte statutare.

Necesitatea unui răspuns eficient al justiției penale la exploatarea sexuală online a copiilor este promovată prin integrarea formării tematice în curricula formală și asigurarea în acest sens a suportului metodologic.

Pe parcursul perioadei de raportare avocații La Strada au fost contactați de 20 de profesioniști (7 procurori, 8 anchetatori, 5 judecători de la Briceni, Chișinău, Ștefan Vodă, Cahul) solicitând consiliere juridică și metodologică privind îndrumarea copilului în cadrul procedurilor.

De notat pentru acest an sunt trei cereri din partea Procuraturii Chișinău și Ungheni prin în care s-a solicitat avizul expertului în cazuri complexe de abuz sexual asupra copiilor în școli și online, cu privire la comportamentul abuzatorului suspectat, calificarea juridică a cazului și referitor la unele tehnici în procesul de investigare. Pe lângă avizul scris, psihologii și avocații La Strada au avut mai multe întâlniri de lucru cu anchetatorii și procurorii.

Cadrul de rehabilitare și reintegrare a copiilor afectați de exploatarea sexuală online și abuzul sexual este elaborat, pilotat și validat de cel puțin 15 furnizori de servicii specializate din diferite regiuni și este aprobat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPSF).

Proiectul Programului de Rehabilitare și Reintegrare (PRR), elaborat în 2015, a fost propus spre pilotare. Astfel, au fost selectate 11 Centre din diferite raioane care lucrează cu copii aflați în situații de risc. În cadrul unui eveniment de două zile au fost

instruiți 28 de profesioniști (psihologi și asistenți sociali). Perioada de pilotare a durat 6 luni din noiembrie 2015 până în aprilie 2016. În aprilie a fost organizată o masă rotundă cu toți specialiștii care au participat la faza de pilotare pentru a prezenta rezultatele monitorizării și autoevaluării - practici, provocări și sugestii privind eficientizarea aplicării conceptelor PRR. Masa rotundă a permis, de asemenea, identificarea unor nevoi suplimentare pentru o bună dezvoltare profesională, care să asigure reabilitarea eficientă a copiilor victime ale exploatării sexuale. Acestea au fost transformate în subiecte suplimentare și introduse în versiunea finală a PRR.

Rezultatele pilotării au fost utilizate pentru a actualiza proiectul PRR. Versiunea finală a fost prezentată MMPSF și altor organizații pentru protecția drepturilor copilului. În plus, grupul de lucru a sugerat de asemenea că PRR include un instrument de lucru pentru psihologi / lucrători sociali care să îi ajute în procesul de lucru cu copilul. Astfel, un carnet al specialistului a fost compilat și distribuit grupurilor profesionale împreună cu PRR. Programul carnetul specializat au fost tipărite în câte 80 de exemplare și distribuite echipelor de intervenție ale centrelor regionale, reprezentanților mediului academic, ONG-urilor pentru drepturile copilului și factorilor de decizie.

Pentru a promova instituționalizarea programului rezultat, în data de 24 mai PRR și rezultatele pilotării cu recomandări de la specialiștii de primă linie au fost prezentate la o masă rotundă, cu participarea factorilor de decizie (ministere și departamente), a organizațiilor partenere și mediul academic. Viceministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a participat la eveniment împreună cu decanul Departamentului de Asistență Socială al Universității de Stat din Bălți.

3.3. Sprijinim Guvernul în integrarea problemei exploatării sexuale online și a abuzului sexual asupra copiilor în politicile naționale de protecție a drepturilor copilului

Cadrul juridic și mecanismele sunt adaptate la acquis-ul comunitar prin furnizarea de asistență directă către Guvern de către La Strada.

Pentru a promova punerea în aplicare a Convenției de la Lanzarote, inclusiv prin dezvoltarea și punerea în aplicare a unui mecanism național de monitorizare, La Strada a evaluat independent punerea în aplicare a Convenției de la Lanzarote, concentrându-se asupra dispozițiilor capitolelor II, III, IV, V, VIII, IX din Convenție. Evaluarea urmărește o metodologie de cercetare care combină indicatorii-cheie stabiliți de Comisia de la Lanzarote, precum și indicatorii cheie sugerați de La Strada. Disponibilitatea raportului ar putea servi drept bază pentru situația actuală în ceea ce privește punerea în aplicare a Convenției de la Lanzarote. Rezultatul final așteptat este testarea metodologiei și a indicatorilor aferenți care să servească în continuare drept bază pentru matricea de monitorizare. Exercițiul a implicat autoritățile publice, societatea civilă și reprezentanții sectorului privat în primul rând în domeniul TIC. Evaluarea analizează măsurile preventive, cooperarea națională și internațională, măsurile de intervenție și protecția copiilor victime ale exploatării și abuzului sexual. Cercetarea va oferi recomandări specifice Guvernului, bazate pe bunele practici internaționale și pe principalele recomandări din raportul de punere în aplicare a Convenției de la Lanzarote. Publicarea acestui raport este planificată pentru prima jumătate a anului 2017. Evenimentul va fi precedat de un exercițiu de validare a principalelor concluzii și recomandări cu participarea reprezentanților intervievați ai instituțiilor-cheie.

În august 2016 a fost adoptată o nouă lege cu privire la activitatea procurorilor, care prevede reforma strategică a Procuraturii. Noua concepție și structură a Procuraturii nu mai prevede existența unei unități specializate pentru cazurile de trafic de persoane, inclusiv copii, și nici o unitate specializată de combatere a criminalității informatice, inclusiv a exploatării și abuzului sexual online asupra copiilor. La Strada și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu acest lucru în mai multe rânduri și a solicitat întâlniri cu mai multe agenții naționale și internaționale. În august, împreună cu OIM, Ambasada SUA, OSCE și Secretariatul Permanent al Comitetului Național Antitrafic, La Strada a avut o întâlnire cu Conducerea superioară a Procuraturii Generale. În noiembrie, La Strada a avut o întrevvedere cu conducerea superioară a procuraturii specializate a criminalității organizate. În octombrie, La Strada s-a adresat ministrului Afacerilor Interne în cadrul unei conferințe de presă. La Strada și-a exprimat preocupările cu privire la posibilele consecințe negative ale faptului că nu mai sunt procurori specializați, capabili să răspundă în mod adecvat amenințărilor criminale și nevoilor victimelor și protecției drepturilor lor.

Pe parcursul anului 2016, La Strada a participat și la o serie de întâlniri de lucru și audieri publice cu privire la proiectul de lege care vizează introducerea unor noi dispoziții în cadrul legislativ actual al Republicii Moldova privind prevenirea și combaterea criminalității informatice, inclusiv în domeniul combaterii exploatării sexuale a copiilor online. Proiectul de lege a fost inițiat de Ministerul de Interne, iar experții La Strada au participat la consultările pentru elaborarea Legii din perspectiva luptei cu fenomenul exploatării sexuale online a copiilor și abuzului sexual a acestora. În martie, proiectul de lege a fost aprobat de Guvern și transmis Parlamentului spre adoptare. Reprezentanții societății civile și ai mass-media au criticat serios proiectul de lege, considerând-o drept o amenințare gravă la adresa libertății de exprimare și a independenței mass-media / jurnalismului de investigație și au abordat aceste probleme într-un apel public. Astfel, au fost organizate mai multe evenimente publice - dezbateri publice și conferințe de presă cu participarea tuturor părților: în aprilie a fost organizată o dezbateră publică cu participarea asociațiilor mass-media, societății civile, MAI, parlamentari ș.a. De asemenea, în luna aprilie, comunitatea TIC a organizat o altă dezbateră publică a problemei, cu participarea agenției pentru protecția datelor cu caracter personal. Mai târziu, în aprilie - a fost organizat un atelier de lucru de către Oficiul CoE. La Strada a participat și a sprijinit modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală care ar trebui să aducă o mai bună protecție copiilor împotriva abuzului sexual online și exploatării sexuale online. În urma acestor audieri, Parlamentul a acceptat cererea de a solicita avizul experților Comitetului de la Veneția la proiectul de lege și, astfel, a amânat adoptarea proiectului de lege până la primirea acestui aviz. În noiembrie, Centrul de Resurse Juridice a organizat o dezbateră publică cu participarea unui expert din România, iar Oficiul CoE din Moldova a organizat o întâlnire între autorii proiectului de lege, societatea civilă, experți din cadrul Comisiei de la Veneția în legătură cu proiectul de lege și legile conexe. În toate ședințele și audierile, La Strada a sprijinit admiterea imixtiunii în viața privată sub premisa protecției copilului de exploatare și abuz, inclusiv în cazul în care este comisă online / cu utilizarea TIC. Poziția oficială a Comisiei de la Veneția este așteptată la începutul anului 2017.

În 2016, La Strada a contribuit la elaborarea Raportului internațional "Accesul la justiție și remedii pentru copiii victime ale exploatării sexuale în scop comercial", lansat de ECPAT. Raportul cuprinde trei părți: procesul de justiție penală, recuperarea și reintegrarea și compensarea. Metodologia studiului include opinia profesioniștilor. De exemplu, ofițeri de poliție, procurori, avocați, judecători, asistenți sociali, psihologi și alți

experți implicați în diferitele etape ale accesului victimelor la justiție, dar și voci ale copiilor care au suferit de exploatarea sexuală comercială. În acest sens, La Strada a intervievat 6 actori de justiție penală (ofițeri de poliție, procurori) cu privire la accesul la justiție pentru victimele exploatarei sexuale în scop comercial. Extrase din Raport au fost prezentate de experții La Strada și la Conferința IPSCAN din București.

În 2016, La Strada împreună cu membrii Alianței ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF) au contribuit la redactarea unui Raport alternativ privind implementarea de către Moldova a Convenției ONU privind Drepturile Copilului. Grupul de lucru pre-sesiune va avea loc în februarie 2017.

La Strada a ridicat, de asemenea, problema protecției drepturilor copilului în cadrul Raportului privind traficul de persoane al SUA în 2016, care urmează să fie lansat în mijlocul anului 2017.

Pe parcursul anului 2016, La Strada a organizat 3 conferințe de presă cu mesajul general "Moldova - justiție neprietenosă pentru copii", care vizează dezvăluirea în mod public a abordării defectuoase a procurorilor și judecătorilor în privința mai copii care au suferit de diverse forme de violență. La Strada a cerut în mod public implicarea autorităților supreme pentru a se asigura că copiii vor fi repuși în drepturi, iar părțile interesate din sistemul justiției vor fi avertizate în privința neadmiterii unor astfel de cazuri. În primul caz, conferința de presă s-a referit la protecția defectuoasă a drepturilor [copiilor victime ale traficului de persoane în procedurile judiciare](#). Al doilea eveniment tematic organizat de La Strada s-a referit la [esecurile de a asigura justiție prietenosă pentru copiii care suferă de violență în școli și copiilor victim ale traficului](#).

Guvernul integrează răspunsurile la cazurile de exploatare sexuală online a copiilor și abuz sexual în mecanismele naționale și oferă o contribuție susținută la linia națională de asistență gratuită pentru copii.

La Strada continuă să participe la grupul de lucru creat în cadrul Strategiei de reformă a sistemului justiției, vizând "consolidarea mecanismelor de prevenire și decriminalizare a copiilor sub vârsta minimă a răspunderii penale și a copiilor în conflict cu legea". În acest context au avut loc discuții despre acțiunile viitoare necesare pentru eficientizarea funcționării camerelor de interviu a copiilor, inclusiv necesitatea unor standarde minime, a unui proces de instruire instituționalizat și autorizarea interviuatorilor (lipsa legii cu privire la statutul oficial al interviuatorului, responsabilitatea, standardele și criteriile de aderare la profesie). Necesitatea unei legi privind activitatea interviuatorului a fost propusă și discutată în cadrul grupului. Opinia La Strada este că o lege care descrie un subiect atât de îngust nu este relevantă, fiind suficientă elaborarea actelor de reglementare privind procesul de interviu și activitatea interviuatorului. Membrii grupului au sugerat că trebuie să se facă vizite de monitorizare în sălile actuale de interviu pentru a evalua nevoile.

În aprilie, La Strada [s-a adresat Comitetului Național pentru Drepturile Copilului într-o sedință obișnuită, solicitând un răspuns adecvat privind protecția copiilor online](#). Ca răspuns, [președintele Comitetului, prim-ministrul Pavel Filip, a hotărât crearea unui grup de lucru special pentru elaborarea Planului național de acțiune pentru promovarea siguranței copiilor online](#). Organizația La Strada a fost invitată ca membră a grupului de lucru. La Strada a participat la toate întâlnirile grupului de lucru creat pentru elaborarea unui plan național dedicat de acțiuni pentru promovarea siguranței copilului online, în urma deciziei Comitetului pentru Drepturile Copilului. Datorită noutății problemei pentru

majoritatea membrilor grupului de lucru și a importanței de a aborda complex problema, La Strada a realizat un document pentru a servi drept bază și îndrumare pentru membri în procesul de elaborare a planului de acțiune. Proiectul planului de acțiune a luat în considerare parțial recomandările La Strada în ceea ce privește structura conceptuală / obiectivele / grupurile țintă și activitățile sale. Proiectul final al Planului de acțiune a fost publicat pe site-ul Guvernului pentru comentarii și propuneri finale, ca parte a procesului de audiere publică.

Au fost furnizate, de asemenea, contribuții la noul Plan de acțiuni al Acordului de asociere RM-UE. Printre altele, La Strada a recomandat ca Planul de acțiune să prevadă în mod clar aprobarea și punerea în aplicare a Planului de acțiune pentru promovarea securității online a copiilor, precum și stabilirea unui mecanism național de monitorizare a punerii în aplicare a Convenției de la Lanzarote. Introducerea acestor recomandări în Planul de acțiune al RM-UE este văzută de La Strada ca o măsură suplimentară pentru a se asigura că autoritățile își vor menține angajamentele internaționale asumate.

La Strada, împreună cu alte peste 30 de ONG-uri pentru drepturile copilului, au vorbit public, printr-o scrisoare deschisă, despre preocupările ce le au în raport cu cooperarea dintre Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Fundația privată Edelweiss în cadrul unei campanii de sensibilizare "Familii protejate". Preocupările se referă la modul în care campania promovează Serviciul de asistență pentru copii în serviciul public și promovează mesaje legate de prevenirea violenței împotriva copiilor. De asemenea în contextul în care campania a fost lansată în mijlocul campaniei electorale prezidențiale, în timp ce șeful fundației este șeful unuia dintre partidele participante în campanie. Răspunsul MMPSF a fost mai degrabă critic, acuzând ONG-urile de "acțiuni politice sterile", în timp ce Ombudsmanul pentru Drepturile Copilului a menționat în declarația sa scrisă că acest lucru nu s-ar fi întâmplat dacă biroului său i s-ar permis să pună în aplicare Linia de ajutor pentru Copii. Pentru a susține în continuare mesajul, ONG-urile au organizat un eveniment de follow-up sub forma unui club de presă care detaliază modul în care mesajele și abordările campaniei vin în contradicție și chiar dăunează abordărilor conceptuale privind promovarea protecției drepturilor copilului.

În urma unei oferte publice, La Strada a fost selectată și a reafirmat acordul cu MMPSF pentru implementarea liniei de ajutor pentru copii – Telefonul Copilului.

3.4. Contribuim la procesul de luare a deciziilor la toate nivelurile prin furnizarea de date și informații calitative

Disponibilitatea datelor și a informațiilor despre problemele care afectează siguranța copiilor online este sporită.

Fișele informative bianuale sunt disponibile pe pagina web a La Strada în "[Centru de resurse](#)". O [fișă cu de informații tematic referitoare la anul 2016](#) este accesibilă online.

Studiul privind comportamentul online al copiilor va fi lansat în primăvara anului 2017.

Raportul asupra status quo-ului implementării Convenției de la Lanzarote în Moldova se află în prima sa versiune de proiect. Raportul final, care va fi făcut public la începutul anului 2017, va furniza date calitative și cantitative despre răspunsul statului la fenomenul exploatarei sexuale online a copiilor și abuzului sexual a acestora. Cercetarea identifică sursele curente de date relevante și descrie dificultățile inerente asigurării unei abordări multisectoriale și a colaborării interdepartamentale privind colectarea datelor. Unele dintre recomandări vizează îmbunătățirea eforturilor de colectare a datelor.

Accesibilitatea acestor date este sporită prin instrumente și prezentări tematice adaptate publicului țintă.

În mai, La Strada a publicat o publicație intitulată "Dosar neoficial" (care trebuie citită ca "dosar secret"), care reflectă istoriile a șapte copii care au suferit din cauza diferitelor forme de exploatare sexuală și abuzuri. În publicație, copiii vorbesc despre sentimentele și percepțiile lor despre răspunsul (lipsa lui) din partea unor specialiști care au rolul de a proteja / sprijini / asista copilul (poliția, asistenții sociali, personalul medical, sistemul judiciar), arătând astfel că sistemul se ascunde / ignoră nevoile reale ale victimelor.

Campania și-a dorit să fie un instrument de susținere a abordării centrate pe copil și orientată pe necesități în implementarea Strategiei naționale privind protecția drepturilor copilului. Un club de presă a fost organizat în parteneriat cu Centrul de Investigații Jurnalistice, cu reprezentanți ai mass-media, activiști civici și lideri de opinie. Vocile copiilor au fost reflectate ulterior într-o serie de articole de presă. Poveștile au fost prezentate și discutate încurajând abordarea problemei în mass-media națională. Partenerii din rețeaua națională ECPAT au fost invitați să vorbească despre această problemă și astfel să consolideze mesajul. Publicația a fost tipărită în 300 de exemplare și distribuită jurnaliștilor, comunicatorilor, precum și diferiților factori de decizie din domeniul social și juridic.

[Rapoartele de activitate](#) ale Telefonului Copilului au fost făcute publice prin conferințe de presă, dar sunt accesibile și online.

În anul 2016, La Strada a elaborat primul proiect al Regulamentului privind voluntariatul, în conformitate cu Legea privind voluntarii.

Toate activitățile desfășurate de personal și voluntari reflectă angajamentul față de organizație.

În timpul perioadei de raportare, La Strada a fost acceptată în calitate de membru al Alianței Globale împotriva Violenței asupra Copilului și a început pregătirea pentru înregistrarea în cadrul altor două platforme internaționale tematice care își desfășoară activitatea în domeniul asigurării siguranței online a copiilor (INSAFE și Safer Internet Day Committee).

Afiliiere

Asociația Internațională a Organizațiilor Neguvernamentale pentru Contracarea Traficului de Persoane "La Strada"

Comitetul Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane din Republica Moldova

Coaliția Națională „Viața fără violență în familie!”

Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului în Republica Moldova

Consiliul Coordonator în domeniul Prevenirii și Combaterii Violenței în Familie în Republica Moldova

Alianța Națională a ONG-lor active în domeniul protecției sociale a copilului și familiei

Alianța Globală Împotriva Traficului de Femei (GAATW)

Organizația "End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes"

Member of the Global Partnership to End Violence Against Children

ECPAT International

Rețeaua ARIADNE pentru contracarea traficului de persoane din Europa Centrală și de Sud-Est